

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

298. An, ut quis eligatur vel promoveatur in Prælatum vel Superiorem
regularium, necesse sit esse professum, & quidem expressè in eadem
religione, ita ut aliàs electio vel promotio sit ipso jure nulla

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Rior talis inferior Papâ (de hoc enim esse non potest quæstio; cum possit undecunque voluerit provide-re Ecclesiæ c. bona. 23. de elect. spectetque ad eum plenaria dispositio beneficiorum. c. 2. de prob. in 6. & nullâ constitutione Pontificiâ aut conciliari ligeret. c. significasti, & c. innocuit. de elect.) tenetur non promovere externum. Abb. & Host. ad c. ne pro defecto (nisi forte non adfert de gremio vel diœcensi idoneus; quia providere de digno & idoneo est juris naturalis & divini, contra quod lex nulla naturalis aut consuetudo valer. Pass. nu. 660) quin & ubi Collegium vel diœcesis jus haberet, ut ejus beneficia non conferantur extraneo, promotio externi erit con-trajustitiam commutativam, & invalida. Pass. n. 659. de cæterò ubi, qui sunt de Collegio, renunciare possunt juri suo, poterunt tam ipso eligere, quam Superior de eorum consensu promovere extra-neum, vel etiam non requisito eorum consensu, dispensando in ista lege, si in ea dispensare potest, promovere extraneum. Pass. loc. cit. porr. ut quis dicatur naturalis seu oriundus ex tali diœcensi, provin-cia, regno, in ordine, ut capax sit beneficii requiri-entis hanc conditionem, ut quis oriundus sit ex tali vel tali loco, sufficit, quod ejus Pater in tali diœcensi, provincia vel regno natus sit, quia à nativitate propria vel paterna oriundus quis dicitur, juxta Jason. in leg. hujusmodi. §. legatum, ff. de legis. n. 18. Cas-trop. loc. c. n. 2. citans Mandos. ad reg. can. 16. q. 40. Barb. relatis pluribus aliis. de pot. Episcopi. alleg. 4. n. 6.

Questio 295. Quid sit in hoc circa Prioratus aliaque beneficia Regularia, unita vel incor-porata alicui monasterio vel Abbatie:

Respondeo: Ea, etiam si sunt simplicia, conferen-da solùm iis, qui monasterio illi principali incor-porati sunt. c. cum sing. de prob. in 6. Franc. ib. n. 1. ita ut alii ea recipiant ipso jure sicut ineligibiles; superiores autem conferentes ea externis, pro ista vice privati sint potestate disponendi de ipsis bene-ficiis; unde, dum Superiores volunt extraneo magis idoneo providerè de tali aliquo beneficio, & debe-bunt illum prius assignare illi monasterio, & face-re, ut ad illud pertineat, & sic eum instituere. Pass. n. 661.

Questio 296. Num valida sit electio sui ipsius?

Respondeo negativè. c. in scripturis, 8. q. 1. c. ex fre-quentibus. & c. fin. de institutionibus. Abb. in c. gra-tum. de postul. Navar. de elect. consil. c. n. 6. Sanch. l. 2. o-pus. c. 2. dub. 28. n. 4. Pass. cit. c. 25. n. 664. tenetque hoc ipsum, etiam si quis esset dignior, & jurasset, se ele-eturum digniore. Sylv. v. elect. n. 19. Pass. num. 666. Extendendu[m]que etiam idipsum est, ut nemo eti-am possit seipsum instituere. cit. c. fin. Sed nec pa-tronus presentare seipsum c. per nos tr. as. de jure patron. Sylv. v. jure patronatu. q. 7. n. 8. nisi forte ad benefi-cium, quod nec curatus, nec personatus, nec est di-guitas habent honoratam Ecclesiastim magnitudine re-ditus. Lambert. de jure patron. p. 1. l. 2. q. 8. a. 2. num. 2. Sanch. loc. cit. n. 3. contra Pass. cit. c. 25. n. 665. De quo tamen vide dicta supra de præsentatione. Nihilominus poterit seipsum quis eligere hac ratione, con-sentiendo nimirum electioni de se facta ab aliis, ac ita transiente hoc suo consensu in suffra-gium, augendo numerum suffragiorum, ut jam ma-jor pars capituli ipsi suffragetur; non enim censetur quis ambitiosus, dum videns se hoc modo vocatum

P. Leuren, Fori Benef. Tom. II.

à confratribus consentit electioni sua. c. cum in jure de elect. Abb. ibid. n. 5. Innoc. n. 4. Quod tamen solùm lo-cum habet, ubi electio sit per vota publica (aliás e-nim scire quis nequit, quod ab aliis si electus) vel ubi admittitur accessus post publicationem scrutini-ii (post quam aliás regulariter nihil agitur, & da-tum votum est invalidum, c. quia propter de elect.) poterit tamen tunc juxta Abb. loc. cit. electus, si in scrutini-o nominasset alium, ab eo recedere, & electioni de se facta consentire.

Questio 297. Num ad hoc, ut eligi quis possit in Superiorum regularem, requiratur cler-i-catus?

Respondeo negativè, loquendo nimirum per se. Pass. c. 25. n. 344. ex natura enim rei, & per se simpliciter ad regimen religiosum & regulare non est necessaria in Superiori potestas jurisdictionis (qua est potestas de publico introducta, dicendi jus, sententiandi, statuendi que quod æquum est, li-gandi, solvendi, puniendi in foro contentioso, &c.) sed sufficit potestas dominativa spiritualis & pa-terna, qua competit Superioribus regularibus ex voto obedientiæ supra subditos suos, ut eos secun-dum regulam dirigant in vitam æternam. Pass. loc. cit. Patr. que idipsum, non tantum in Abbatis, a-liisque antistibus monialium, qua licet sufficien-tem potestatem gubernativam velut maternam ha-beant, carent tamen jurisdictione spirituali propriè-tati. D. Th. in 4. dist. 25. q. 2. a. 1. ad 1. Suar. tom. 4. de reli-g. tr. 8. l. 2. c. 1. n. 3. sed & in Abbatis antiquorum Monachorum, Antonio, Hilario, &c. qui non erant clericis. Sumitur ex epist. S. Hieron. ad Eliod. & 4. ad Ruficum, qua referuntur dist. 16. q. 1.

Questio 298. An, ut quis eligatur vel promo-veatur in Prelatum, vel Superiorum regula-rium, neceſſe sit esse professum, & quidem ex-preſe, & in eadem religione, ac ita, ut aliás elec-tio, vel promocio sit ipso jure nulla?

1. **R**espondeo ad omnia affirmativè. Abb. in c. cùm monasteriū. de elect. n. 2. ibid. Bald. & In noc. Barb. ad c. nullus. de elect. in 6. n. 2. & ad Trid. Jeff. 28. c. 21. de regular. n. 1. Suar. de reliq. to. 3. l. 6. c. 21. n. 18. Tamb. ro. 1. d. 5. q. 11. Pass. c. 25. n. 345. citans plures alios. Primum habetur c. cum causam, & c. c. cum ad no-stram de elect. Secundum c. nullus. de elect. in 6. Putant tamen Lavor. de elect. c. 16. n. 128. Abb. & Jo. And. cit. à Pass. n. 346. sufficere professionem tacitam, ut quis per postulationem vel etiam collationem, aliamve provisionem distinctam ab electione obtineat præ-laturam regularem; sed quod cit. c. nullus, utpote po-nale, extendi non debeat ultra hoc quod sonat. Ter-tium habetur in clem. 1. de elect. Quartum, uti & priora tria ex Trid. Jeff. 25. c. 21. de regul.

2. Quod vero his canonibus constitutum de vi-ris, idem in monialibus locum habet. c. indemnitati-bus. de elect. in 6. Adeoque firmiter hæc tenenda sunt. Ut dum in conventu, vel religione non esset profes-sus vel professa, qua eligi posset, adhuc à nullo infe-riori Papâ, eo inconsolito, fieri possit, ut eligatur alia persona digna ex alio Conventu vel religione, cùm cit. Clem. absoluē decernatur cum decreto irri-tante, ut regularibus non præficiatur nisi regularis ejusdem Ordinis. Sigism. à Bon. de elect. dub. 87. n. 4. Suar. & Pass. loc. cit.

3. Porro intelligenda hæc sunt, dum dicta præ-fitura regularis conferuntur in titulum; fecus e-

nim est, dum conferuntur in commendam; via enim commendata beneficia secularia regularibus, & regularia secularibus, etiam si suos conventus habeant, & in eis vigeat regularis observantia, à Papa duntaxat obvenire posuit. Fagi. in c. cùm ad nostram. de elect. n. 2. & seq. quod ipsum non improbat, aut prohibet Trid. quia potius tacite admisit, dum prohibendo secularibus conferri beneficia regularia, adjecit haec verba: *in titulum. & quamvis fess. 25. c. 21. caverit, ut monasterii habentibus suos conventus, quæ tunc commendata reperiebantur, praesicerent regulares ejusdem Ordinis; ut & iis, quæ imposterum vacabunt.* Ea tamen non dici preceptivè, ut tenuit Rota, sed solum consultivè & optativè, declaravit S. Congregatio, ut refert Fagi. n. 10. juxta quem nihilominus verè præceptivè statuit, ut, qui ea monasteria, quæ sunt velut capita Ordinum, (quale v. g. est Cistercium respectu Ordinis Cisterciens) in praesenti in commendam obtinent, intra sex menses religionem istorum Ordinum solemniter profiteantur, vel eis cedant, aut alias commendæ istæ ipso jure vacare censeantur, nisi sit eis de regulari successore provisum. Vide etiam apud eundem num. 14. quid in genere de monasteriis in commendam dandis statuerit Concil. Lateran. sub Leone X. fess. 19.

Questio 299. Quantum tempus à professione requiratur, ut quis eligi possit in prælatum religionis?

Respondeo: à Trident. loc. cit. c. 7, in monialibus requiri ad minimum 5. annos à professione, ut eligi possint in Abbatissas & Priorissas. Pro viris vero neque à Trid. neque à reliquo jure communii certum tempus statutum est; quare non prohibentur (nisi alias obstant specialia statuta Ordinis) statim à professione eligi in præfules regulares, modò sufficierent in observantia Ordinis instructi, & alias qualitates requisitas habeant. Abb. in c. cùm in cunctis de Elect. n. 6. Pass. n. 348. Néque nunc causis ille, qui alias excipiuntur c. offici. de elect. nimurum, dum quis sit religiosus, & mox profiretur, & sic eligitur in prælatum, locum habet; cùm ex præscripto Trid. nemo admittatur ad professionem, nisi post expletum annum probationis. Quod si tamen talis tam repente à professione electus non foret sufficenter instructus in observantia sui Ordinis; ut & si justè præsumeretur in tali ambitio, electio ejus (etsi non esset ipso jure irrita, Suar. 10. 4. de relig. tr. 8. l. 2. c. 3. n. 7.) foret tamen ad minimum irritanda vi c. offici. Abb. ibid. aliquique. Pass. n. 248.

PARAGRAPHVS VI.

De vocatione & vocandis ad Electionem.

Questio 300. Cuius de jure vel consuetudine sit convocare Electores?

Respondeo: id generali regulâ definiri non posse; cùm diversæ sint electiones; alia Episcoporum, alia Prælatorum secularium, alia regularium, diversarumque regionum, religionum, collegiorum hanc in re statuta & consuetudines. Quod si non adsit, ad quem de jure vel consuetudine id spectet,

& detur aliàs in Collegio primus (quo nomine sine addito Prælato intelligitur primus ratione dignitatis, quique propteræ alios præcedat, & in actis collegii primam vocem habet Felin. in c. 1. de major. & obedientia n. 5.) ad eum vel si talis non detur, ad antiquorem, non state, sed servitio vel professione, id pertinebit. Sigism. de Bon. de Elect. dub. 8. num. 11. Pass. c. 11. n. 4. & 5. Porro in casu, in quo forte ad universitatē ipsam seu Collegium spectaret convece Electores omnes, disponere que loco, & die electionis, v. g. dum is, ad quem id alijs spectet, nollet eos convocare, & rāmen Electorū præsentes judicarent, non esse differendam electionem, si major saniorque pars moneat minorem absentem, obligabit eam ad comparendum, reddendo eam contumacem, si non compareat. Pass. loc. cit. n. 11. & c. 14. n. 12. contra Abb. & Host. conformiter magis juri civili quam canonico (quod ut parer ex rotō tit. de his quae fiant à majori parte. vult minorē partem stare iis, quæ à majore parte decernuntur) requirentes ad hoc, ut duæ partes Collegii sint simul congregatae.

Questio 301. Quinam vocandi sint ad electionem?

Respondeo: in genere omnes ii, qui debent, volunt, & possunt commode interesse electionem, & ceteram. & cetera propter b. t. & illi. gl. Abb. Incl. &c.

Questio 302. Quinam intelligentur per eos, qui debent interesse electionem?

Respondeo: omnes ii, qui de jure communi, vel Rex consuetudine, vel ex speciali privilegio, aliòve titulo jus habent eligendi, gl. in c. quia propter v. qui debent. Abb. ibid. n. 3. tò debent námque, non tam obligationem, quam facultatem ibi significat. Suar. de relig. to. 8. l. 2. apud Pass. cit. c. 11. n. 16. Vocandi itaque sunt, quantum est ex hoc jure, absentes, nisi forte aliud habeat consuetudo, ad quam sufficiet decennium. Tam. de jure Abb. in c. coram, & c. cùman. b. 1. Pass. loc. cit. n. 13. Secundo, qui licet à parte reverum jus non habeant, sunt tamen in possessione eligendi (jus eum eligendi maximè sequitur possessionem, c. in gen. & c. querelam, h. t. Abb. ibid. n. 8.) pacifica, non habentes jus expremum contrasse, etiam moveatur illis quæstio super proprietate beneficii seu canoniciatū. gl. in c. in gen. Quod tamen non admittunt Sanch. 1. 3. de matrim. d. 22. n. 49. Pass. n. 14. Navar. Sylv. &c. citati à Pass. nisi accedit titulus coloratus, à legitimo Superiori collatus. Quin & quoad extraneum non habentem titulum ad eligendum, nisi possessio pacifica bona fidei sit legitimè præscripta. Pass. ibid. Tertiò, quod hinc sequitur, tolerati excommunicati, suspensi, privati voce &c. de quibus, §. præcedent, cùm non nisi non tolerati excidant jure eligendi. Pass. loc. cit. Quartò Canonici, adhuc novitii in aliqua religione. gl. in c. benef. de reg. in c. Lavor. c. 17. n. 5. apud Pass. n. 12.

Questio 303. Quid intelligatur per hoc: qui volunt?

Respondeo: ex his verbis deducere DD. non esse electores cogendos ad comparendum pro electione facienda. Abb. in c. quia propter b. t. Host. in sum. tit. de elect. §. qualiter facienda. n. 11. Quo tamen non obstante, si specialiter intersit Ecclesiæ (vel etiam sit consuetudo, aut statutum Collegij, quod etiam penale rectè & conformiter juri fieri potest à capitulo Laym. de elect. q. 45.) ut omnes, qui adesse pol-